

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
BOSANSKO - PODRINJSKI KANTON GORAŽDE
VLADA KANTONA**

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O SREDNJEM OBRAZOVANJU I ODGOJU**

(PRIJEDLOG)

Goražde, april 2024. godine

PRIJEDLOG ZAKONA

Na osnovu člana 23. stav b. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/98, 10/00, 5/03, 8/04), člana 59. stav 3. Okvirnog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini "Službeni glasnik BiH", broj: 18/03), i člana 24. Okvirnog Zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 63/08) Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na sjednici održanoj dana _____. godine, donosi:

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SREDNJEM OBRAZOVANJU I ODGOJU

Član 1.

U Zakonu o srednjem obrazovanju i odgoju („Službene novine Bosansko – podrinjskog kantona Goražde“, broj:10/11, 5/16 i 9/20) u članu 58. stavovi (3) i (4) mijenjaju se i glase:

(3) Izborna područja u gimnaziji su:

- a) društveno,
- b) jezičko,
- c) prirodno,
- d) matematičko-informatičko,
- e) područje informacionih tehnologija,
- f) sportsko,
- g) opća gimnazija i
- h) druga područja za koja se ukaže interes i potreba, a za koja postoji utvrđen nastavni plan i program u skladu sa ovim zakonom i standardima i normativima.

(4) Učenik bira izbornu područje prije završetka drugog razreda, a najkasnije do 30. aprila školske godine u kojoj učenik pohađa drugi razred, a sve u skladu sa stavom (3) ovog člana.

Iza stav (4) dodaje se novi stav (5) i glasi:

(5) Izuzetno od roka iz stava (4) ovog člana učenik se opredjeljuje za izbornu područje prilikom upisa u prvi razred za područja čiji nastavni plan i program obuhvata četiri razreda sve u skladu sa planom upisa iz člana 77. ovog zakona.

Član 2.

Član 66. mijenja se i glasi:

Član 66. (Praktična nastava)

(1) Praktična nastava u tehničkoj školi i stručnoj školi izvodi se u skladu sa nastavnim planovima i programima u školskim radionicama, laboratorijama i kabinetima, te drugim objektima za nastavu, opremljenim u skladu sa odgovarajućim normativima.

(2) Praktična nastava izvodi se pod stručnim nadzorom škole i kod poslovnog subjekta koji posjeduje Rješenje o ispunjenosti uslova za izvođenje praktične nastave izdato od strane Ministarstva.

(3) Praktična nastava kod poslovnog subjektata izvodi se u skladu s nastavnim planom i programom i planom izvođenja praktične nastave.

(4) U organizaciju i izvođenje praktične nastave kod poslovnog subjekta sa svojim pravima i obavezama uključeno je više aktera i to:

a) Ministarstvo

b) Privredna komora Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

c) Poslovni subjekt

d) Škola

e) Učenik

(5) Pri obavljanju praktične nastave kod poslovnog subjekta, zaključuju se dvije vrste ugovora:

a) Ugovor o saradnji;

b) Ugovor o izvođenju praktične nastave;

(6) Za vrijeme izvođenja praktične nastave kod poslovnog subjekta, učenik u skladu sa provedenim vremenom kod poslovnog subjekta, ima pravo na nagradu koju isplaćuje poslovni subjekat, osim ako posebnim zakonom ili podzakonskim aktom nije drugačije određeno.

(7) Visina nagrade određuje se prema ostvarenoj prosječnoj neto plaći u Federaciji Bosne i Hercegovine u prethodnoj godini, proporcionalno broju sati provedenih na praktičnoj nastavi kod poslovnog subjekta, i to:

a) u prvoj godini obrazovanja 15%,

b) u drugoj godini obrazovanja 25%,

c) u ostalim godinama obrazovanja 30%.

(8) Bliži propis o načinu organizovanja i izvođenju praktične nastave u školama srednjeg stručnog obrazovanja i kod poslovnih subjektata donosi Ministarstvo.

Član 3.

Član 67. mijenja se i glasi:

Član 67. (Ferijalna praksa)

(1) Nastavnim planom i programom srednjih škola za stručno obrazovanje i obuku utvrđuje se potreba organizovanja, program, vrijeme i trajanje ferijalne prakse učenika.

(2) Ferijalna praksa se pod nadzorom srednje škole izvodi kod poslovnih subjektata koji ispunjavaju uslove u skladu sa nastavnim planom i programom.

(3) Bliži uslovi za izvođenje ferijalne prakse utvrđuju se ugovorom srednje škole i poslovnog subjekta u skladu sa pravilnikom o izvođenju ferijalne prakse.

(4) Pravilnik o izvođenju ferijalne prakse donosi ministarstvo.

Član 4.

U članu 97. stav (1) mijenja se i glasi:

(1) Na završetku obrazovanja u gimnaziji i općoj gimnaziji se polaže matura.

Stav (3) briše se.

Dosadašnji stavovi (4), (5) i (6) postaju stavovi (3), (4) i (5).

Član 5.

Član 108. mijenja se i glasi:

Član 108. (Dokumentacija i evidencija)

(1) U školi se u elektronskom i/ili materijalnom obliku vodi dokumentacija i evidencija (matična knjiga, imenik učenika, dnevnik rada, registar i sl.) u skladu sa propisom koji donosi ministar.

(2) Direktor, pomoćnik direktora, nastavnici, saradnici i stručni saradnici obavezni su uredno i blagovremeno voditi dokumentaciju i evidenciju i odgovorni su za ažurnost njihovog vođenja.

(3) Podaci u matičnoj knjizi trajne su vrijednosti.

Član 6.

Iza člana 108. dodaje se novi član 108a. i glasi:

Član 108a. (Informacioni sistem upravljanja u obrazovanju)

(1) S ciljem efikasnog funkcioniranja odgojno-obrazovnog sistema dio evidencije vodi se kroz sistem "Electronic Management Information System" (u daljem tekstu: EMIS), koji uspostavlja i kojim upravlja Ministarstvo.

(2) EMIS je sistem za prikupljanje, obradu i generisanje podataka i izvještaja, a sastoji se od dva nivoa baza podataka:

a) školska baza, za čiji rad je zaduženo EMIS odgovorno lice u školi koje brine o njegovom funkcioniranju i

b) ministarska baza za čiji rad je zaduženo EMIS odgovorno lice u Ministarstvu.

(3) Ministarsku bazu podataka čine objedinjene baze svih škola koje se vode kao pojedinačne baze podataka.

(4) Obrada ličnih podataka u EMIS sistemu vrši se uz korištenje obaveznih mjera tehničke zaštite, koje uključuju pohranu u bazu podataka i pristup serveru, preko mreže kontrolirane s firewallom. Podaci o prenosu od udaljenih korisničkih računara do servera i obratno zaštićeni su od prisluškivanja i izmjene. Zaštita se provodi upotrebom kriptografije, upotrebom HTTPS protokola i alternativno upotrebom VPN mreža.

(5) Način funkcionisanja Informacionog sistema upravljanja u obrazovanju bit će uređen posebnim propisom koji donosi ministar.

Član 7.

Iza člana 117. dodaje se novi član 117a. i glasi:

Član 117a.

(Privremena ili trajna suspenzija radnika)

- (1) Radnik škole privremeno se suspenduje sa poslova i radnih zadataka koje vrši ako je protiv njega pokrenut krivični postupak za djela iz člana 120. stav (1) ovog Zakona, do okončanja krivičnog postupka.
- (2) Radnik škole može se privremeno suspendovati ako postoje osnovi sumnje da je učinio krivično djelo iz člana 120. stav (1) ovog zakona ili je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za težu povredu radne dužnosti, do okončanja istražnog, odnosno disciplinskog postupka.
- (3) Odluku o privremenoj suspenziji donosi direktor škole u skladu sa Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti koji donosi Ministarstvo.
- (4) Tokom suspenzije radnik ima pravo na iznos plate u skladu sa propisima.
- (5) Radniku pripada razlika između primljene plaće koju bi ostvario da nije suspendovan, kao i druga prava iz radnog odnosa koja nije ostvario zbog suspenzije, u slučaju:
  - a) ako mu ne bude izrečena disciplinska mjera zbog povrede radne dužnosti;
  - b) ako je na osnovu pravosnažne sudske odluke krivični postupak protiv njega obustavljen ili je oslobođen optužbe, ili je optužba odbijena, ali ne zbog nenadležnosti.
- (6) Postupak utvrđivanja povrede radne dužnosti zaposlenih u školi obavezno će se regulisati Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti koji donosi Ministarstvo.

Član 8.

Iza člana 129. dodaje se novi član 129a. i glasi:

Član 129a.

- (1) Radi osiguranja kvaliteta rada, škola samostalno i u saradnji sa Ministarstvom brine o obezbjeđivanju i unapređenju uslova za razvoj odgoja i obrazovanja.
- (2) Na prijedlog Zavoda, minister donosi pravilnik na osnovu kojeg se u školi najmanje jedanput u dvije godine provodi postupak o vrednovanju kvaliteta rada škola.
- (3) Vrednovanjem se procjenjuje kvalitet rada škole, čime se obezbijavaju podaci od značaja za dalji razvoj i upravljanje školom.
- (4) Vrednovanje kvaliteta rada škole vrši se kroz samovrednovanje i eksterno vrednovanje.

Član 9.

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:
Goražde, __. __. 2024 godine

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE

Muradij Kanlić

O B R A Z L O Ž E N J E

I - PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju sadržan je u člana 23. stav b. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona", broj: 8/98, 10/00, 5/03), kojima je utvrđeno da Skupština donosi zakone i druge propise u okviru izvršenja nadležnosti kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili Zakonom dati u nadležnost Vladi kantona.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Obaveze, koje je preuzela Bosna i Hercegovina nakon prijema u Vijeće Evrope i stvaranje preduvjeta za prijem Bosne i Hercegovine u Evropsku Uniju, postavljaju reformu obrazovnog sistema kao visoko prioritarno pitanje na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. Tako je, 30.06.2003. godine, usvojen Okvirni Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj: 18/03) kojim su postavljeni osnovni principi na kojima se mora zasnivati osnovno i srednje obrazovanje u Bosni i Hercegovini. Skupština Bosansko-podrinjskog kantona je na sjednici od 06.05.2004. godine usvojila Zakon o srednjoj školi usklađen sa Okvirnim Zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini.

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je 23 jula 2008. godine usvojila Okvirni Zakon o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini i članom 24 Zakona stvorila obavezu usklađivanja zakona o srednjem obrazovanju i drugih propisa u entitetima, Distriktu Brčko i kantonima u F BiH sa odredbama ovog zakona. Ovim zakonom utvrđuje se organizacija srednjeg stručnog obrazovanja i obuke i stvaraju zakonski uvjeti da se na nivou Kantona, reforma srednjeg stručnog obrazovanja i obuke provede na istim principima i jedinstvenim standardima koje postavljaju navedeni Okvirni zakoni usvojeni na nivou Bosne i Hercegovine.

Prava i slobode zagarantovane Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima (posebno pravo na obrazovanje kako je predviđeno u članu 2. Protokola koja imaju prioritet u primjeni nad svim ostalim zakonima i, s obzirom na prava i slobode zagarantovane međunarodnim sporazumima koje je potpisala Bosna i Hercegovina, te obaveze javnih organa koje proističu iz ovih sporazuma, predstavljaju jedan od značajnih razloga za usklađivanje propisa iz oblasti obrazovanja sa ovim dokumentima.

III - OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju u članu 58. stav (3) i (4) mijenjaju se.

Izmjena se vrši iz razloga što je potrebno uvesti nova izborna područja u okviru gimnazije, a sve iz razloga šire ponude za upis učenika u prve razrede srednjih škola, te iskazanog zahtjeva od strane škola i učenika. Poseban akcenat je na područje informacionih tehnologija za koje postoji najveći interes učenika.

Članom 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju član 66. mijenja se.

Izmjene se vrše iz razloga tog što postoji potreba definisanja obavljanja praktične nastave kod poslovnih subjekata, te utvrđivanja pravnog osnova za donošenje podzakonskih akata koji će detaljnije normirati ovu oblast. Također, ovom izmjenom definisani su akteri uključeni u organizaciju izvođenja praktične nastave, zaključivanje ugovora, te određenje visine nagrade za učenike koji obavljaju praktičnu nastavu kod poslovnih subjekata.

Članom 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju član 67. mijenja se.

Izmjene se vrše iz razloga što je potrebno preciznije definisati obavljanje ferijalne prakse učenika, te odgovoriti na potrebe poslovnih subjekata za angažovanje učenika u cilju izvođenja ferijalne prakse.

Članom 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju u članu 97. stav (1) se mijenja u pogledu polaganja mature u općoj gimnaziji, dok se stav (3) briše, a dosadašnji stavovi (4), (5) i (6) postaju stavovi (3), (4) i (5).

Članom 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju član 108. mijenja se.

Izmjene se vrše iz razloga što je potrebno uvođenje elektronskog vođenja dokumentacije i evidencije.

Članom 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju iza člana 108. dodaje se novi član 108a.

Izmjene se vrše iz razloga što je potrebno uvođenje elektronskog vođenja dokumentacije i evidencije sa posebnim akcentom na efikasno funkcioniranje odgojno-obrazovnog sistema u kojem se dio evidencije vodi kroz sistem "Electronic Management Information System" (EMIS), koji uspostavlja i kojim upravlja Ministarstvo. Također, dodavanjem ovog člana izvršeno je i usklađivanje sa Zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju.

Članom 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju iza člana člana 117. dodaje se novi član 117a.

Izmjene se vrše iz razloga što je potrebno uvođenje mehanizma privremene ili trajne suspenzije radnika, a za kojom se pokazala potreba u praksi.

Članom 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju iza člana člana 129. dodaje se novi član 129a.

Izmjene se vrše iz razloga što je potrebno uvođenje osiguranja kvaliteta rada škola, te način provođenja postupka kvaliteta rada škole. Vrednovanje kvaliteta rada škole vrši se kroz samovrednovanje i eksterno vrednovanje.

Članom 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju definiše se stupanje na snagu Zakona.

IV – OČEKIVANI EFEKTI

Očekivani efekti donošenja ovog Zakona su adekvatno uređena oblast srednjeg obrazovanja i odgoja, otklanjanje nedostataka koji su uočeni u dosadašnjem periodu primjene Zakona, te usklađenost sa ostalim zakonskim propisima.

V – FINANSIJSKI EFEKTI

Za provođenje ovog zakona u Budžetu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde nije potrebno obezbjediti dodatna finansijska sredstva.

PRIJEDLOG

Predlažemo Vladi Bosansko-podrinjskog kantona da utvrdi Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju i predloži Skupštini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde da u skladu sa Poslovníkom o radu uvrsti Prijedlog Zakona kao jednu od tačaka dnevnog reda prve naredne sjednice, te isti donese po skraćenom postupku.

Obrađivač:
MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, MLADE,
NAUKU, KULTURU I SPORT
BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE